

Boverket
remiss@boverket.se

Remiss om Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om bärförmåga, stadga och beständighet i byggnader m.m.

Er beteckning: 2215/2021

Sammanfattning

Länstyrelsen anser att Boverkets förslag med färre regler formulerade som funktionskrav i en ny regelmodell i huvudsak är ändamålsenlig. Reglerna presenteras överskådligt och tydligt. Regelmodellen i sin nuvarande utformning förutsätter dock att det utarbetas standarder av branschen. Det är oklart om dessa standarder blir enkelt tillgängliga och om de förutsätter något krav på betalning. Länstyrelsen anser att denna brist behöver avhjälpas.

Länstyrelsens synpunkter avseende ny regelmodell

Författningsförslaget formuleras som teknik- och materialneutrala verifierbara funktionskrav med de parametrar som huvudsakligen behövs för att den avsedda säkerhetsnivån för bärförmåga, stadga och beständighet ska kunna uppnås. Det är värt att notera att när de nya reglerna träder i kraft 1 juli 2024 upphör de gamla reglerna om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder), EKS att gälla. Boverkets konstruktionsregler kommer inte längre att fungera som svensk nationell bilaga till eurokoderna (s.3). Länstyrelsen anser att Boverket bör ombesörja informationsinsatser till byggnadsnämnderna för att underlätta tolkningen av de nya föreskrifterna.

Föreskrifterna i Boverkets nya förslag till regelverk ska följas, men hur detta ska göras överläts åt branschen t.ex. genom standarder. Det är dessa standarder som byggherren ska hänvisa till för att visa att funktionskraven i författningen kan uppfyllas. Det är oklart om dessa detaljerade standarder blir enkelt tillgängliga och om de förutsätter något krav på betalning för den byggherre som berörs eller den myndighet som ska bedöma att föreskrifterna följts och att funktionskraven uppfyllts.

Länstyrelsen anser att författningar ska finnas tillgängliga för var och en i läsbar form, om standarder krävs för att verifiera att samhällets krav

uppfylls, behöver dessa tillhandahållas utan kostnad för den som ska tillse att samhällskraven uppfylls.

Länsstyrelsen anser att begreppet ”fackmässig” avseende utförande (1 kap 12 §) kan behöva definieras eller avgränsas tydligare i regelverket. Otydliga begrepp riskerar att medföra olika bedömningar hos byggherre och granskande myndighet, med ökande mängd överklaganden som följd.

Tillsyn och tillsynsvägledning

Kontrollen av att regelverket följs kommer ska ske i efterhand genom tillsyn, vilket kan föranleda krav på rättelse i efterhand för byggherren. Länsstyrelsen anser att Boverket behöver beakta att behovet av tillsynsvägledning kan bli omfattande och att vägledningsinsatser genomförs av Boverket. Särskilt allmänna intressen bör ges erforderligt utrymme i vägledningsarbetet.

Synpunkter på författningsförslag

Författningsförslaget består av 8 kapitel med sammanlagt 197 paragrafer. Länsstyrelsen konstaterar att bestämmelserna är omfattande och genomarbetade. Länsstyrelsen har i det följande valt ut några få bestämmelser som kommenteras särskilt, samt bidrar med några redaktionella synpunkter.

Kap 3 redaktionella synpunkter

Länsstyrelsen anser att bestämmelsen om karakteristiskt värde för snölast (3 kap 36 §, figur 3:2) bestämmelsen om referensvindhastigheter (3 kap 41 §, figur 3:3) samt bestämmelsen om karakteristiska värden på maximal och minimal lufttemperatur (3 kap 51 §, figur 3:4 och figur 3:5) hänvisar till kartfigurer som är svårsläsliga pga otydliga teckenförklaringar. Läsligheten torde enkelt kunna förbättras genom att spara kartfigurerna i högre upplösning.

Kapitel 8 Avdelning III Ändring av byggnader

Slutligen anser länsstyrelsen att bestämmelserna om vilken byggnad som ska anses vara en sådan särskild värdefull byggnad som avses i plan och bygglagen (8:13 PBL) och hur varsamhetskravet ska uppfyllas (8:17 PBL), bör avgöras av förtydligande i lagtext och rättspraxis och inte på föreskriftsnivå (8 kap 5 § samt 8 kap 6 §).

I övrigt har länsstyrelsen inte några ytterligare synpunkter.

Bakgrund: gällande regler (BBR) och ny regelmodell

Boverkets byggregler (BBR) ska ersättas av nya byggregler benämnda möjligheternas byggregler. De nya reglerna ska ha färre regler med korta bindande föreskrifter formulerade som funktionskrav. I problembeskrivningen (s.21) av gällande regelverk (BBR), anges att utformningen kritiserats av samhällsbyggnadsbranschen för att vara oförutsägbart, omfattande och kostnadsdrivande. Hur reglerna strukturerats och presenterats har enligt Boverket bidragit till samhällsbyggnadsbranschens uppfattningen om regelverket. Nu gällande regelverk (BBR) har allmänna råd som hänvisar till standarder, verifieringsmetoder och beräkningsmetoder för hur föreskriftens krav kan uppfyllas. Boverket menar att byggherren använder hänvisningarna som om de vore bindande krav och därmed inte har några incitament för att tillämpa andra tänkbara lösningar. Innovativa lösningar uteblir p.g.a. att byggherren vill undvika risker med att dessa alternativa lösningar inte godtas.

Regeringen gav 2019 Boverket i uppdrag att se över gällande regelverk (BBR) med syftet att skapa ett förenklat och konsekvent regelverk. Uppdraget återrapporterades 2020 i rapporten ”Möjligheternas byggregler”.

Boverket vill med den nya regelmodellen att staten bestämmer kravnivåerna och att samhällsbyggnads sektorn får större möjligheter att utveckla lösningar som uppfyller samhällets krav. De nya föreskrifterna innehåller avsiktligt inga allmänna råd och hänvisar inte heller till standarder, föreskrifter eller allmänna råd från andra myndigheter eller organisationer.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsarkitekt/enhetschef Christina Gustavsson med Kaj Hellner som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.